

RYNEK PRACY CHRONIONEJ W POLSCE

Opracowała
mgr Izabela Wilkos

IDEA TWORZENIA ZPCHR

- **Istota niepełnosprawności** – to ograniczenie funkcjonowania na różnym poziomie:
  - **biologicznym** – medycznym;
  - **indywidualnym** – ograniczenie aktywności i działania w życiu codziennym;
  - **społecznym** – ograniczenie w pełnieniu ról społecznych.

ZATRUDNIENIE

Praca jest ważnym elementem w życiu każdego człowieka:

- ❑ daje człowiekowi poczucie wartości,
- ❑ zapewnia środki materialne potrzebne do codziennej egzystencji,
- ❑ daje możliwość własnego rozwoju,
- ❑ daje poczucie przynależności społecznej.

Aktywność zawodowa rekompensuje Osobie niepełnosprawnej ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia, podnosi poczucie wartości osobistej. Jest źródłem niezależności finansowej, stabilności i celem aspiracji życiowych.

Osoba niepełnosprawna czuje się potrzebna w społeczeństwie, uczy się samodzielności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

IDEA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Idea integracji społecznej

- ❖ **to zmiana świadomości społecznej,** kierunek przemian organizacji działania i rehabilitacji, mająca na celu umożliwić osobom niepełnosprawnym dostęp do wszystkich instytucji i spraw społecznych, na takich samych zasadach jak dla osób pełnosprawnych;
- ❖ **to tworzenie właściwych relacji społecznych** między osobami niepełnosprawnymi a pełnosprawnymi.

POLSKI MODEL AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

**W Polsce zatrudnienie osób
niepełnosprawnych odbywa się:**

- w warsztatach terapii zajęciowej,
- w warsztatach aktywności zawodowej,
- w zakładach pracy chronionej,
- na otwartym rynku pracy.

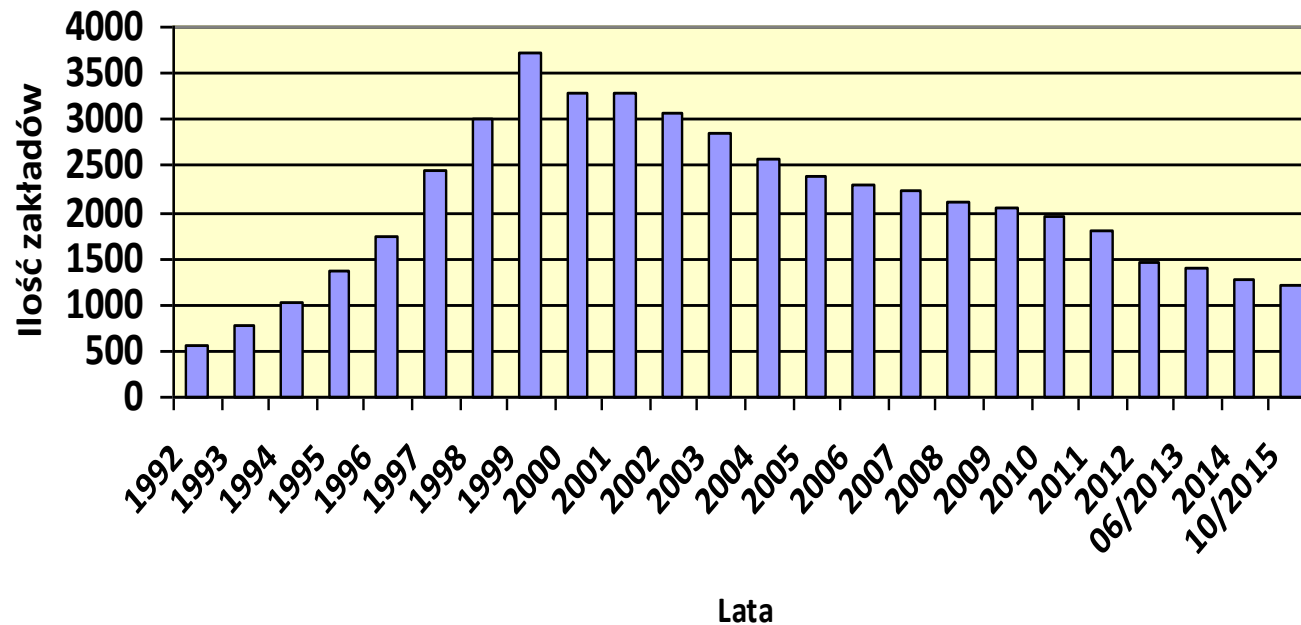
ZAKŁAD PRACY CHRONIONEJ

Aby uzyskać status zpchr pracodawca powinien:

- ⇒ prowadzić działalność gospodarczą przez minimum 12 miesięcy,
- ⇒ zatrudnić minimum 25 pracowników,
- ⇒ osiągać wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych:
  - co najmniej **50%** os niepeł. w tym **20%** osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności,
  - co najmniej **30%** os niewidomych, psychicznie chorych lub upośledzonych umysłowo zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- ⇒ obiekty i pomieszczenia zakładu powinny odpowiadać przepisom BHP i uwzględniać potrzeby wynikające z niepełnosprawności,
- ⇒ pracodawca powinien zapewnić doraźną i specjalistyczną opiekę medyczną.

ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ

Zakłady Pracy Chronionej w Polsce w latach 1992-2015

SYMBOLE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- **01- U** - upośledzenie umysłowe;
- **02- P** - choroby psychiczne;
- **03- L** - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- **04- O** - choroby narządu wzroku;
- **05- R** - upośledzenie narządu ruchu;
- **06- E** - epilepsja;
- **07- S** - choroby układu oddechowego i krążenia;
- **08- T** - choroby układu pokarmowego;
- **09- M** - choroby układu moczowo-płciowego;
- **10- N** - choroby neurologiczne;
- **11- I** - inne, m.in.: choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- **12 - C** - całościowe zaburzenia rozwojowe.

UPRAWNIENIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- ★ skrócony czas pracy – pracownicy ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności pracują po 7h dziennie i 35h tygodniowo,
- ★ zakaz pracy w nocy i w godzinach nadliczbowych,
  - ★ dodatkowa 15 min przerwa w pracy,
    - ★ dodatkowy urlop rehabilitacyjny w wymiarze 10 dni,
      - ★ dodatkowe 21 dni na pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
  - ★ dzień wolny na badania specjalistyczne i zabiegi rehabilitacyjne.

BARIERY I PRZESZKODY W FUNKCJONOWANIU NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- ❖ Bariery architektoniczne
- ❖ Bariery w komunikowaniu się
- ❖ Bariery społeczne
- ❖ Brak środków materialnych

niepełnosprawni
pełnosprawni w pracy

DOSTOSOWANIE ZAKŁADU PRACY

- Wymagania techniczno - budowlane
- Maszyny i urządzenia

ADAPTACJA STANOWISK PRACY

- ocena psychofizycznych możliwości pracownika

- przystosowanie stanowiska pracy, poprzez:
  - ustalenie właściwej organizacji pracy
  - dobór odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego i zawodowego

OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO

**Kryteria oceny ryzyka zawodowego
Uzależnione są od pracodawcy oraz
stosowanej w przedsiębiorstwie technologii.**

**Ocena ryzyka na stanowisku dla osoby
niepełnosprawnej jest dokonywana
dokładnie na takich samych zasadach jak
na pozostałych stanowiskach, jedynie
dodatkowo należy uwzględnić preferencje
wynikające z niepełnosprawności
i dodatkowe zagrożenia, które mogą
wystąpić w związku z używaniem sprzętu
rehabilitacyjnego.**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ